

Izstāde Process. Kā rodas laba arhitektūra?

2008.gada 8.februārī LNMM izstāžu zālē *Arsenāls* durvis vērs laikmetīgās arhitektūras izstāde *Process. Kā rodas laba arhitektūra?* Tas ir pirmais mēģinājums atklāt arhitekta profesijas radošos aspektus, kā arī dokumentēt 21.gadsimta arhitektūras procesu Latvijā, kurā piedalās gan vietējie, gan ārvalstu arhitekti.

Arhitektūras procesā ir svarīgs domas virziens un idejas attīstība, kad sastopas un pārklājas atšķirīgi viedokļi, ietekmes un subjektīvi koncepti. Process ir esošā nemitīga apšaubīšana, tas ļauj nonākt pie būtiskā. Arhitektūras projekts nekad nebeidz attīstīties, tas var uz brīdi sastingt, iegūstot konkrētu veidolu, lai pēc brīža saruna par to turpinātos, bet ideja attīstītos tālāk.

Būtiska arhitektu darba daļa nekad nepiedzīvo realizāciju telpā, pavisam neliels skaits uzbūvēto ēku jebkurā ģeogrāfiskā, sociālā vai ekonomiskā situācijā ir arhitektūra ar pievienoto vērtību. Šādā kontekstā arhitekta nodarbošanās ir intriģējošs process gan sabiedrībai, gan pašiem arhitektiem.

Izstādes *Process. Kā rodas laba arhitektūra?* piecās tematiskajās ekspozīcijās skaidroti apstākļi, kuri veicina labas arhitektūras rašanos, fiksēti notikumi, kas raisījuši diskusijas arhitektu vidē un plašākā sabiedrībā, kā arī formulētas stilistiskas un estētiskas tendences.

PROCESS LATVIJAS ARHITEKTU BIROJOS

Viens no veidiem, kā atklāt arhitektūras tapšanu Latvijā, ir ļaut arhitektiem pašiem par to pastāstīt. Ekspozīcija *Arsenāla* 1.zālē iepazīstina ar arhitektūras procesu 20 Latvijas arhitektu birojos. Maketi, skices, zīmējumi, fotogrāfijas, datorgrafika, darbs būvlaukumā, sarunas ar klientu, sadarbība ar māksliniekiem — arhitektu darba daudzveidīgās formas atklāj gan realizētie projekti, gan arī idejas, kas palikušas arhīvos. Vairums izstādīto darbu ir visjaunākie projekti, kuru tapšanas process arhitektu prātus nodarbina pašlaik. Plašakai sabiedrībai tie tiks izrādīti pirmo reizi.

Dalībnieki: *AB3D, Arhis, Arhitektonika, Brīnišķīgo projektu birojs, DEPO projekts, HUMA, INDIA, J.Pogas birojs, Jaunromāns un Ābele, KUBS, MADE arhitekti, MARK, Modus Mood, MG arhitekti, NRJA, Sarma un Norde, SINTIJA VAIVADE_ARHITEKTE, SZK, Uģis Šēnbergs, arhitekts, Zaigas Gailis birojs*

INTERNACIONALIZĀCIJA

Viena no piecām tematiskajām ekspozīcijām izstādē skar būtisku jaunāko laiku arhitektūras aspektu — internacionalizāciju. Lienes Jākobsones un Mantena Devrīnda (Manten Devriendt) pētījums iepazīstina ar ārvalstu arhitektu biroju darbību Latvijā. Pie projektiem mūsu valstī pašlaik strādā gan pasaulē labi pazīstamu arhitektūras zīmolu radītāji, gan jaunas zvaigznes, gan mazāk zināmi speciālisti. Strādājot kopā ar partneriem Latvijā, piedaloties starptautiskos konkursos un plenēros, viņi ir paplašinājuši vietējā arhitektūras procesa robežas.

Dalībnieki: *OMA* (Nīderlande), *Inside Outside* (Nīderlande), *Dorell Ghotmeh Tane* (Francija), *von Gerkan, Marg und Partner* (Vācija), *51N4E* (Beļģija), *Bollinger + Grohmann* (Vācija), *JKMM* (Somija), Diseldorfas un Briseles arhitektūras skolas u.c.

ŠĶŪŅI

Ekspozīcija *Šķūņi* ir Lindas Krūmiņas pētījums par reģionālu tendenci, kur arhitekta sniegums izpaužas ne vairs kā individuāls darbs, bet kā kolektīva stilistiska iezīme. Tipiskais ēkas apjoms ar divslīpu jumtu arhitektiem mūsdienās ir interesants izpētes un darba objekts, ērta atsauce uz Latvijas lauku un mazpilsētu kontekstu un eksperiments, kā paplašināt pašpietiekamās un vienkāršās formas robežas. Izcila lauku arhitektūra aizraujošās fotogrāfijās.

Dalībnieki: [Andris Kronbergs](#) (*Arhis*), [Ervīns Krauklis](#) (*Depo projekts*), [Visvaldis Sarma](#) (*Sarma un Norde*), [Brigita Bula](#), [Andra Šulca](#)

PILSĒTA

Rīgas attīstība ir nerimstošu diskusiju objekts, jo laba arhitektūra var rasties tikai labi organizētā pilsētā. Ekspozīcijā *Pilsēta* pirmo reizi varēs iepazīties ar 2007.gadā Rīgas Pilsētas arhitekta biroja vadībā izstrādāto Daugavas kreisā krasta koncepciju. Tā tapusi speciālistu grupā, kuru vidū ir gan pilsētplānotāji, gan arhitekti no birojiem *Arhis*, *Sīlis*, *Zābers un Kļava*, *Venta Didrihsona arhitektūras studija*. Uzmanības centrā — [Daugavas kreisā krasta areāla makets](#).

KONKURSI

Arhitektūras konkursu prakse ir līdzeklis labas arhitektūras atrašanai un demokrātisks projektēšanas modelis, lai realizētu iespējami labāko ideju. Konkursi par projektēšanas tiesībām ļauj cīnīties plecu pie pleca arhitektūras zvaigznēm un jauniem censoņiem. Tas ir process, kurā idejas kvalitāte tiek novērtēta, neņemot vērā arhitekta vecumu, nacionalitāti, pieredzi vai tās trūkumu. Ekspozīcija *Konkursi* iepazīstina ar 22 konkursa kārtībā atrastiem projektiem, kurus plānots realizēt tuvākajā laikā. Tās ir gan kultūras un izglītības būves, gan jaunu teritoriju attīstības priekšlikumi, gan laikmetīga arhitektūra Rīgas vēsturiskajā centrā.

Dalībnieki: [Arteks](#), *SAALS*, *INDIA*, *MADE arhitekti*, [HUMA](#), [SZK un partneri](#), *J.Pogas birojs*, *Ivars*, *Austris* un *Matīss Mailīši*, *Giencke & Company* (Austrija), *Behnisch*

ARHITEKTŪRAS PLATFORMA

Architekten (Vācija), [franzenkarpova arhitekti](#), [Fletcher Priest Architects](#) (Lielbritānija), Uģis Šēnbergs, arhitekts, Jaunromāns un Ābele, OPEN AD u.c.

Izstādes kuratore: Ieva Zībārte

Darba grupa: Pēteris Bajārs, Mantens Devrīnds, Linda Krūmiņa, Liene Jākobsone, Andra Šulca, Vents Vīnbergs

Izstādes dizains: Ieva Zībārte, Linda Krūmiņa, Mantens Devrīnds, Liene Jākobsone +H2E (Ingūna Elere, Holgers Elers, Tatjana Raičiņeca)

Izstādi rīko Arhitektūras veicināšanas fonds

Projektu finansē Arhitektūras veicināšanas fonds, Valsts Kultūrkapitāla fonds, *Kolonna*, A.C.B., Rīgas Pilsētas arhitekta birojs, *Latvijas balzams*, *Tēatra bāra restorāns* un izstādes dalībnieki.

RAKSTS PUBLICĒTS: 07/01/2008

http://www.a4d.lv/lv/projekti/izstade_process_ka_rodas_laba_arhitektura/